

Dosarul nr. 2rac-240/17

Instanța de fond: Judecătoria Hâncești – N. Rusu

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Vascan, E. Fistican, V. Negru

DECIZIE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Ion Druță, Mariana Pitic,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând în ședință publică recursul declarat de către avocatul Silviu Burlacu în interesele Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL,

în cauza civilă la acțiunea Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL împotriva Gospodăriei Țărănești „Chișcă Rodica Nicolae” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de către Gospodăria Țărănească „Chișcă Rodica Nicolae” împotriva Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, încasarea prejudiciului material, venitului ratat și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 01 martie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Gospodăria Țărănească „Chișcă Rodica Nicolae”, s-a casat hotărârea Judecătoria Hâncești din data de 08 iulie 2016, s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea Comercială „Vitalitifruit-Expo” SRL și s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Gospodăria Țărănească „Chișcă Rodica Nicolae”,

cu participarea lui Constantin Furculiță, Vasile Răcilă, avocatul Silviu Burlacu reprezentanți ai Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL, Rodicăi Chișcă, Vasile Chișca, avocatul Anatolie Șișianu reprezentanți ai Gospodăriei Țărănești „Chișcă Rodica Nicolae”,

CONSTATĂ:

Societatea Comercială „Vitalitifruit-Expo” SRL (în continuare SC „Vitalitifruit-Expo” SRL) la data de 13 martie 2015 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare împotriva Gospodăriei Țărănești „Chișcă Rodica Nicolae” (în continuare GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”), prin care a solicitat încasarea datoriei în

mărime de 28 445,55 euro, dobânzii de întârziere în mărime de 11 555,11 euro și cheltuielilor de judecată în mărime de 39 728,93 lei (f.d. 3-4, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la data de 14 decembrie 2012 între SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, în calitate de vânzător și GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare – cumpărare nr.6/2012, obiectul contractului fiind materialul săditor din pepinieră (pomi de prun), cu valoarea totală în mărime de 67 467,56 euro.

SC „Vitalitifruit-Expo” SRL și – a onorat obligațiile contractuale și a livrat către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” marfa indicată în contractul de vânzare – cumpărare. Potrivit facturilor fiscale, semnate de către ambele părți, GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a primit marfă în sumă de 1 209 776,80 lei.

Prin actul de decontare în perioada 01 ianuarie 2013 - 28 ianuarie 2015 se confirmă, că datoria GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” față de SC „Vitalitifruit-Expo” SRL constituie suma de 28 445,55 euro.

La data de 20 februarie 2015 SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a expediat în adresa GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” somație, prin care a solicitat executarea obligațiilor contractuale.

În opinia reclamantei se consideră îndreptățită să solicite prin intermediul instanței de judecată executarea de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a obligațiilor contractuale, ori aceasta nu a răspuns la somație, nu a stins datoria, acumulând și dobânzi de întârziere.

GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” la data de 31 martie 2015 a depus cerere reconvențională față de SC „Vitalitifruit-Expo” SRL cu concretizările ulterioare, prin care a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare – cumpărare nr. 6/2012 din 14 decembrie 2012, încasarea prețului materialului săditor din pepinieră achitat în mărime de 41 175 euro, prejudiciului material în mărime de 1 088 677,28 lei și 30284 dolari și cheltuielilor de judecată în mărime de 12 340 lei (f.d. 34-44, vol. I, 1-3, vol. II).

În motivarea acțiunii GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a indicat, că în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 6/2012 din 14 decembrie 2012 SC „Vitalitifruit-Expo” SRL urma să livreze material săditor din pepinieră de soi Stanley, Grossa di Felisio, Santa Rosa, Black Diamond, Friar, Angeleno și Black Amber prevăzuți în pct. 1 și 3.1 ale contractului, cu documentele de însoțire, dar potrivit facturilor fiscale aceasta a livrat pomi de prun de soiul Stanley și President, fără a preaviza cumpărătorul cu 90 de zile înainte de livrare despre faptul că nu dispune de marfa indicată în contract.

La momentul livrării mărfii nu a fost întocmit actul de predare – primire, astfel nu a fost finalizată recepția mărfii, nefiind posibilă verificarea mărfii livrate, ori aceasta nu dispunea de documentele de însoțire indicate ca condiție obligatorie a contractului de vânzare – cumpărare.

Mai mul ca atât, după plantarea pomilor GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” în luna iunie 2014 a reclamant suspiciuni de existență a maladiilor la materialul săditor din pepinieră procurat de la SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, însă aceasta din urmă nu a reacționat la pretențiile înaintate asupra calității pomilor livrați în baza contractului.

Astfel, GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a insistat asupra prelevării probelor, mostre de la pomi, de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL pentru a fi expertizate în scopul stabilirii prezenței sau absenței maladiilor.

În perioada 10 -11 noiembrie 2014 SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a colectat probe din materialul săditor livrat GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” pentru a fi transmis la laboratorul Agenției Naționale pentru Dezvoltare Rurală, Venezia, Italia. Potrivit rezultatelor analizelor efectuate s-au confirmat suspiciunile de evidență a maladiilor la pomi, de asemenea s-a stabilit că soiul de pomi expertizați nu corespunde celor specificate în contractul de vânzare – cumpărare și nici în facturile fiscale.

Astfel, acțiunile SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, care în opinia GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a acționat cu rea-credință și prin dol a livrat marfă necorespunzătoare, aducându-i prejudicii considerabile, ori la momentul livrării mărfii nu era posibil de verificat vizual corespunderea materialului săditor din pepinieră, care putea fi verificat numai în baza unei expertize specializate sau după perioada de creștere.

Prin hotărârea Judecătorei Hâncești din data de 08 iulie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, s-a încasat din contul GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” în beneficiul SC „Vitalitifruit-Expo” SRL datoria în sumă de 28 445,55 euro, dobânda de întârziere în sumă de 11 555,11 euro, taxa de stat în mărime de 24 688,08 lei și cheltuielile suportate pentru asistență juridică în mărime de 14 000 lei, s-a respins cererea reconvențională depusă de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” ca fiind neîntemeiată (f.d. 180, 187-193, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din data de 01 martie 2017 a admis apelul declarat de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”, a casat hotărârea Judecătorei Hâncești din data de 08 iulie 2016, a emis o hotărâre nouă, prin care a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, a admis parțial cererea reconvențională depusă de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”, a fost rezoluționat contractul de vânzare – cumpărare nr. 6/2012 din data de 14 decembrie 2012, încheiat între SC „Vitalitifruit-Expo” SRL și GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”, a încasat de la SC „Vitalitifruit-Expo” SRL în beneficiul GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” echivalentul sumei de 41 175 euro, calculat în monedă națională la data executării hotărârii cu titlu de restituire a prețului achitat pentru materialul săditor defectuos, suma de 228 050 lei cu titlu de prejudiciu cauzat în legătură cu livrarea materialului săditor infectat, suma de 5 595 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suma de 4 746,40 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și taxa de stat în mărime de 12 344,40 lei, în rest a respins pretențiile (f.d. 44, 45-67, vol. III).

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 22 martie 2017 avocatul Silviu Burlacu în interesele SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 73-79, vol. III).

În motivarea recursului recurenta a indicat, că instanța de apel a apreciat arbitrar probele în interesul GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”, nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului, astfel a interpretat eronat legea.

La data de 20 iunie 2017 avocatul Anatolie Șișianu în interesele GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil (f.d. 95- 99).

În conformitate cu art. 434 alin. 1 al CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 martie 2017, recursul depus de către avocatul Silviu Burlacu în interesele SC „Vitalitifruit-Expo” SRL la data de 22 martie 2017, este depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. 2 al CPC, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 28 iunie 2017 a considerat recursul admisibil (f.d. 102, vol. III).

Potrivit art. 441 CPC în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. 1 al CPC judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 445 alin. 1, lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Audiind în ședință publică părțile, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce preced.

Din materialul probatoriu administrat s-a constatat, că la 14 decembrie 2012 între SC „Vitalitifruit-Expo” SRL și GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a fost încheiat contractul de vânzare – cumpărare nr. 6/2012, obiectul căruia fiind materialul săditor din pepinieră (pomi de prun), cu valoarea totală în mărime de 67 467,56 euro.

Potrivit pct.1, pct. 4, pct. 6, din contract, intimata SRL „Vitalitifruit-Expo” în perioada 10 martie 2014 - 15 mai 2014, urma să livreze din Italia Verona, în camioane frigorifice, pomi de prun soi Stanley 1 510 bucăți, Grossa di Felisio 1 510 bucăți, Santa Rosa 2 300 bucăți, Black Diamond 3 000 bucăți, Friar 1 200 bucăți, Angeleno 1 200 bucăți, Black Amber 1 200 bucăți, în total 11 920 bucăți, apelantei GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”.

În fapt, SRL „Vitalitifruit-Expo” în baza facturii fiscale FB 3918789 din 22 aprilie 2014 (f.d. 49, V-1) a livrat apelantei GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” 4 500 de pomi altoiți de prun sort President, 2 910 de pomi de sort Stanley, iar potrivit facturii fiscale nr. FB 3918293 din 29 aprilie 2014 (f.d. 50 V-1) 1 300 de pomi de sort Prezident și 3 590 de pomi de sort Stanley. Numărul total de pomi livrați fiind de 12 300 bucăți. Prețul total a mării livrate constituie suma de 67 467,56 euro sau 1 209 776,80 lei.

Potrivit ordinelor de plată nr. 1 din 19 decembrie 2012, nr. 01 din 03 ianuarie 2014 și nr. 8 din 18 martie 2014, GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a efectuat achitări în contul materialului săditor din pepinieră în sumă de 41 158 euro în valută națională conform ratei oficiale de schimb valutar, din valoarea contractuală a materialului săditor în sumă de 67 467, 56 euro (f.d. 52, V-1 f.d. 9, 10, 11, 12 V-2).

SRL „Vitalitifruit-Expo” înaintând cerere de chemare în judecată și-a întemeiat pretențiile în baza art. 512, art. 514, art. 572 alin. 2, art. 602 ale Codului Civil, invocând încălcarea de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a prevederilor contractuale, prin neachitarea integrală a materialului săditor primit în baza facturilor fiscale.

Prin cererea reconvențională GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a invocat, încălcarea de către SRL „Vitalitifruit-Expo” a prevederilor contractului, prin livrarea materialului săditor necorespunzător contractului și facturilor fiscale, infectat și în lipsa certificatelor de conformitate, solicitând în temeiul art. 733- 738 Codul Civil rezoluțiunea contractului de vânzare - cumpărare.

Instanțele ierarhic inferioare au adoptat soluții diferite asupra chestiunilor de fapt și de drept invocate de părți.

Instanța de recurs constată soluțiile instanțelor ierarhic inferioare ca fiind premature și adoptate în baza probelor cercetate insuficient.

În conformitate cu art. 432 alin. 4 CPC, „săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Studiind decizia contestată în raport cu materialele cauzei Colegiul constată, că instanța de apel a examinat superficial cauza dedusă judecății. În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel în virtutea caracterului devolutiv al apelului, urma să rejudece fondul cauzei.

În conformitate cu art. 373 alin. 2 CPC, „în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces”.

În consecutivitatea lor, pretențiile invocate de GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare – cumpărare nr.6/2012 din data de 14 decembrie 2012 urmează să fie examinate în primul rând, ori în dependență de temeinicia acestora poate fi soluționată și pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat și a datoriilor în urma neexecutării contractului.

Potrivit art. 735 alin. 1 Cod Civil, „o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți”.

Aici, instanța de recurs menționează, că prin neexecutare trebuie să înțelegem orice încălcare a obligațiilor contractuale, inclusiv *executarea necorespunzătoare* sau cu întârziere.

În speța dedusă judecării s-a constatat, că SRL „Vitalitifruit-Expo” în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 6/2012 din 14 decembrie 2012 s-a obligat să livreze către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” pomi de prun soi Stanley, Grossa di Felisio, Santa Rosa, Black Diamond, Friar, Angeleno, Black Amber, iar potrivit facturilor fiscale nr. FB 3918789 din 22 aprilie 2014, nr. FB 3918293 din 29 aprilie 2014 a livrat pomi altoiți de prun sort President și Stanley (f.d. 49, 50, vol.1), care au fost acceptați de către cumpărător.

Potrivit materialelor dosarului, cât și în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit, că GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a primit și achitat parțial loturile de pomi de prun livrate de către SRL „Vitalitifruit-Expo”, conform facturilor fiscale. Drept motiv pentru neachitarea integrală a mărfii GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” a invocat faptul pomii plantați prezintă semne de boală.

În urma verificărilor de laborator s-a constatat, că în marfa livrată de SRL „Vitalitifruit-Expo” se regăsesc alte soiuri de pom și anume Victoria 1, Victoria 2, Victoria 3. Aici instanța de apel urma să constate ce număr de pomi nu corespund facturilor, prin ce metode au fost importați în țară, dacă dispun de certificate de conformitate și dacă urmau să fie plantați, care este prețul real al acestui material săditor. Prin prisma acestor fapte să dea apreciere dacă a avut loc executarea corespunzătoare a contractului de vânzare- cumpărare, dacă urma a fi rezolvit în întregime sau în partea pomilor care nu corespund facturilor de livrare și nu intrunesc condițiile standardelor de calitate.

Reieșind din aceste circumstanțe, inclusiv din costul real al pomilor, urmează de stabilit care este datoria GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” față de SRL „Vitalitifruit-Expo”, dacă sunt aplicabile la această datorie dobânzile de întârziere.

Astfel, la examinarea litigiului instanțele de judecată urmau să stabilească dacă a fost executat total sau parțial contractul de vânzare – cumpărare nr. 6/2012 din 14 decembrie 2012, câți pomi de prun din cei livrați de către SRL „Vitalitifruit-Expo” sunt de soi Stanley indicați în contract, în facturile fiscale și acceptați de către GȚ „Chișcă Rodica Nicolae”, câți pomi nu corespund soiurilor indicate în factură, care este prețul lor real, câți pomi de prun din cei livrați sunt infectați cu virusul agrobacterium tumefaciens, care este prejudiciul real cauzat GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” în urma plantării pomilor de alte soiuri de prun, cât și a pomilor infectați și care este datoria reală a GȚ „Chișcă Rodica Nicolae” față de SRL „Vitalitifruit-Expo”.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să se expună asupra argumentelor participanților la proces, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. 1, lit. c), 445 alin. 3 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către avocatul Silviu Burlacu în interesele Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 în cauza civilă la acțiunea Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL împotriva Gospodăriei Țărănești „Chișcă Rodica Nicolae” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de către Gospodăria Țărănească „Chișcă Rodica Nicolae” împotriva Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” SRL privind rezilierea contractului de vânzare- cumpărare, încasarea prejudiciului material, venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul	/semnătura/	Iulia Sîrcu
judecători	/semnătura/	Ion Druță
	/semnătura/	Mariana Pitic
	/semnătura/	Luiza Gafton
	/semnătura/	Maria Ghervas
Copia corespunde originalului		Maria Ghervas